

Dr. Szendrei János

(1857—1927)

Szakadatlan munkában eltöltött hosszú élet után, váratlanul és hirtelen ragadta el közülünk a halál, hadtörténetirodalmunk egyik érdemes úttörőjét, Szendrei János nyugalmazott miniszteri tanácsost, a múlt év november 25-én.

A lelkiismeretesen dolgozó, hangyaszorgalmú régi gárda egyik tagja dőlt ki vele, aki élete alkonyán több mint 50 éves írói pályára pillanthatott vissza.

Írói működése többoldalú volt. Megírta szülővárosának, Miskolcnak, részletes monographiáját, majd a magyar viselet történetét. De legnagyobb kedvvel a hadtörténelem egyik nagyon fontos, de nálunk bizony eléggé elhanyagolt segédtudománya, a hadirégészet felé fordult. Nemcsak itthon, de a külföldi múzeumokban is, lankadatlan türelemmel kutatta fényes hadimultunk szerteszóródott emlékeit. A milleniumi országos kiállítás hadtörténelmi csoportjának előadója, magának a hadtörténelmi kiállításnak pedig rendezője lett.

A Hadtörténelmi Közleményeknek, kezdettől fogva, egyik legszorgalmasabb dolgozótársa s később azoknak egyike volt, akik szüntelen agitációjuk eredményeként, 1910-ben új életre keltették 12 év óta szünetelő folyóiratunkat. Ő lett annak szerkesztője s egyúttal a Magyar Tudományos Akadémia 1909-ben alakult Hadtörténelmi Bizottságának előadója is.

Négy évig töltötte be a szerkesztői állást s csak megrendült egészségi állapota miatt vált meg tőle. De továbbra is hűséges dolgozótársunk maradt s „Magyar hadtörténelmi emlékek a külföldi múzeumokban“ című sorozatos tanulmánya, életével egyszerre végződött be. A múlt nyáron megírta Diósgyőr várának történetét, amely szintén folyóiratunkban látott napvilágot.

Nagy szomorúságot okozott neki, hogy alig másfél évvel ezelőtt bevégzett nagy munkáját, „A magyar címer

és hadilobogó története“ címűt, már nem láthatta a könyvpiacra. Biztatást kapott ugyan eleget, de mikor a könyvkiadására került volna a sor, a sok ígérethöz semmi se valósult meg s így ez az alapvető fontos munka kéziratban maradt. „Habent sua fata libelli.“

Írói érdemeit már 1903-ban megjutalmazta a Magyar Tudományos Akadémia, azzal, hogy levelező tagjává választotta. Magyarország kormányzója a II. osztályú Magyar Érdemkereszttel tüntette ki 50-éves írói jubileuma alkalmával, szülővárosa pedig halála előtt alig két héttel ünnepelte őt, ugyanebből az alkalomból.

Folyóiratunk egykori szerkesztőjének és mindenkor igaz barátjának emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.